

6. Виховання – комплексний процес, що виражається в єдності його цілей, завдань, змісту, форм і методів, в підпорядкуванні всього виховного процесу ідеї цілісного формування особистості, в якій гармонійно представлено високий розвиток свідомості, поведінки і почуттів. Це означає, що особистість не можна формувати «по частинах», або приділяючи увагу тільки формуванню свідомості, або роблячи упор на розвиток норм і правил поведінки, або формуючи емоції і почуття.

7. Виховання – двосторонній процес, оскільки він йде в двох напрямках: від вихователя до вихованця (прямий зв'язок) і від вихованця до вихователя (зворотний зв'язок).

Втрата виховних орієнтирів, раніше властивих вузам, призвела до значного ослаблення, і навіть заперечення ролі вищої школи у вихованні студентства. Фактично, вузи зосередили зусилля в галузі професійного навчання, відмовившись від виховання студентів, формування їх соціально-моральної і громадянської позиції. Практично повна відсутність виховних впливів, нестабільність соціально-економічного та політичного розвитку українського суспільства призвели до посилення кризових явищ в молодіжному середовищі та появи молодих людей з небезпечно-деструктивним ставленням до суспільства і держави, що вкрай небезпечно в умовах сьогодення – в умовах світових трансформацій.

Каретна О. О.

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
асистент кафедри соціальних теорій, кандидат політичних наук*

ЩОДО ЗМІСТУ ПОНЯТТЯ «ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ»

В сучасних умовах розвиток суспільства відбувається під впливом соціального управління. Соціальне управління це цілеспрямований вплив на суспільство для його впорядкування збереження удосконалення, та розвитку. Воно складається з двох типів: саморегулювання суспільства і державного управління.

Державне управління як специфічний різновид діяльності органів держави існувало й продовжує існувати цілком об'єктивно. Його основний зміст, сутність – це організуючий вплив з боку носіїв державно-владних повноважень на суспільні відносини та процеси з метою їх упорядкування, координації і спрямування шляхом різного роду нормотворчих і розпорядчих дій на виконання законів й інших правових актів держави (звідси, до речі, поширена характеристика державного управління як «виконавчо-розпорядчої» діяльності держави). У такому розумінні державне управління зберігає своє значення в умовах загальної трансформації ролі держави в новостворюваному громадянському суспільстві з його ринковими механізмами, стандартами демократичної та відкритої державної влади

На сьогодні в науковій літературі є багато тлумачення поняття «державне управління» можна виділити своєрідні поняття:

- державне управління як діяльність держави в цілому;
- державне управління як одна з головних функцій держави в цілому;
- державне управління як діяльність виконавчої влади;
- державне управління як неполітичне (позаполітичне) підґрунтя

діяльності виконавчих органів, або не політизованої частини апарату іншої гілки державної влади, а також управління державними та напівдержавними організаціями. (Державне управління: теорія і практика / За заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. В. Б. Авер'янова. – К.: Юрінком Інтер, 1998. – 432 с)

Як зазначає В. Б. Авер'янов у вітчизняній та зарубіжній літературі не сформувалося сталого та загальновизнаного визначення державного управління

Цю думку також висловлює Г. Райт, який зазначає, що державне управління можуть трактувати як з точки зору суті, реального змісту діяльності або форм, яких воно набирає і в яких існує. (Державне управління: Райт Г. Пер. з англ. В. Івашка, О. Коваленко, С Соколик. – К.: Основи, 1994. – 191 с). Враховуючи поділ влади на законодавчу, виконавчу та судову, автори визначають державне управління шляхом відмежування законодавчої, виконавчої та судової діяльності держави, наголошуючи тим самим на змісті державного управління.

Слід зазначити, що причина існування такого різноманіття визначень залежить від гуманітарних та кібернетичних традицій у трактуванні категорії управління, але у гуманітарних традиціях воно трактується вузько, а у контексті кібернетичних на багато ширше.

Ще одним напрямом аналізу поняття «державне» управління може бути уточнення межі, що відокремлює його від «недержавного управління». Таке поняття може розглядатись як самоврядування сфер галузей та організацій, які потенційно можуть виступати як об'єкти державного управління. У даному випадку слід зазначити, що загальна установка на побудову демократичної держави з ринковою економікою націлює на обмеження державного впливу на суспільне життя. Згідно з Концепцією адміністративної реформи в Україні 1998 р. держава цілеспрямовано мінімізує своє втручання в життєзабезпечення громадян і бере на себе лише ті послуги, які в даній період розвитку суспільства в змозі гарантувати і неможливо знайти на ринку послуг. Вона постійно прагне дерегулювання, тобто передачі своїх функцій механізмам ринкової саморегуляції і недержавним інституціям.

Також при окресленні меж поняття «державне управління» важливим є його уточнення ресурсно-інструментальних критеріїв. З точки зору адміністративного права існує два принципово різних метода здійснення державного впливу на фізичних та юридичних осіб: диспозиційний та ім-

перативний. Перший спирається на договірну форму відносин і жорстоку підпорядкованість, а також цей принцип важко поєднати з розумінням управлінських відносин. Другий базується на владних приписах які вимагають неухильного виконання, та строгої субординації.

Враховуючи все різноманіття понять «державне управління» слід зазначити що, ця проблема має не тільки наукове, а і практичне значення в контексті побудови громадського суспільства в нашій державі, та потребує методологічної роботи над подальшим уточненням даного поняття.

Головченко А. В.

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірантка кафедри соціальних теорій*

СТРУКТУРИ УРЯДІВ ТА ЇХ ОСОБЛИВОСТІ В КРАЇНАХ ЦЕНТРАЛЬНО-СХІДНОЇ ЄВРОПИ В ПРОЦЕСІ РЕФОРМУВАННЯ ТА ДЕМОКРАТИЗАЦІЇ

Структура та функції урядів у країнах Східної Європи багато в чому подібні. Всі ці держави мають спільну унітарну модель адміністративно-державного управління, якій притаманне закріплення основних функцій управління за урядом і центральним адміністративним апаратом. У той же час серед загальної унітарної моделі управління є відмінності, пов'язані з особливостями політичних режимів, в рамках яких функціонують адміністративні структури, характером поділу повноважень між президентом і урядом.

Керівництво внутрішньою і зовнішньою політикою в країнах Центрально-Східної Європи, як правило, покладається на уряд. Так, наприклад, у Польщі, країні зі змішаним типом політичного правління, уряд країни – Рада міністрів – відповідно до Конституції 1997 р. і законами у сфері своєї компетенції: забезпечує виконання законів, видає розпорядження, координує і контролює роботу органів урядової адміністрації, охороняє інтереси Державної скарбниці, схвалює проект державного бюджету, керує виконанням державного бюджету, а також приймає постанови про закриття державних рахунків та звіті про виконання бюджету, забезпечує внутрішню безпеку держави, а також громадський порядок, забезпечує зовнішню безпеку держави, здійснює загальне керівництво у сфері відносин з іншими державами та міжнародними організаціями, укладає міжнародні договори, які потребують ратифікації, а також затверджує і денонсує інші міжнародні договори, здійснює загальне керівництво у сфері обороноздатності країни, а також щорічно визначає число громадян, призиваються на дійсну військову службу, визначає організацію і порядок своєї роботи.

Структура і чисельний склад уряду держав Центрально-Східної Європи протягом усього періоду реформ постійно змінюються. Як правило,